

Якісна ідентифікація біологічно активних речовин у рідких фітопрепаратах

Пімінов О.Ф., Шульга Л.І., Трутаєв С.І., Губченко Т.Д.

Кафедра загальної фармації та безпеки ліків

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна

IPKSF.SERG@gmail.com

Створенню нових оригінальних рослинних лікарських засобів присвячено чимало досліджень: висвітлюються питання розробки їх складу з акцентуванням вибору як компонентів, так і їх оптимальної концентрації, науково обґрунтовуються основні біологічно активні та допоміжні речовини. Науковці сповіщають щодо вибору раціональної технології одержання фітопрепаратів, а також публікують результати з вивчення якісного складу інгредієнтів, розробки методик контролю якості. Це стосується і нових вітчизняних рідких препаратів – складної настойки для лікування атеросклерозу «Равісол», яка випускається на ПАТ «ХФЗ «Червона зірка» і одержується з 7 видів лікарської рослинної сировини (ЛРС) – омели білої пагонів та листя, хвощу польового трави, софори японської плодів, гіркокаштану звичайного насіння, глоду плодів, конюшини лучної квіток та настойки стоматологічного призначення «Касдент» (пройшла апробацію на ПАТ «ХФЗ «Червона зірка»), яку одержують з 3 видів ЛРС – айру кореневищ, родовика кореневищ і коренів та солодки коренів.

Попередньо проведена якісна ідентифікація основних груп біологічно активних речовин (БАР) показала, що препарат «Равісол» містить цілий комплекс БАР – флавоноїди, поліфенольні сполуки, катехіни, сапоніни, на які відібрано по одній реакції для ідентифікації. За допомогою тонкошарової хроматографії доведено наявність кверцетину, кемпферолу, урсолової кислоти та есцину.

Для визначення складу БАР настойки «Касдент» були проведені якісні реакції на флавоноїди, дубильні речовини, сапоніни, вуглеводи, амінокислоти порівняно з настоянками її складових інгредієнтів. За результатами проведених реакцій визначили, що в досліджуваних настоянках присутні флавоноїди. Осадними та кольоровими реакціями в настійці «Касдент» підтверджена наявність тритерпенових сапонінів, а також дубильних речовин.

Визначені якісні реакції було включено до МКЯ на лікарський препарат «Равісол настойка по 100 мл у флаконах (банках)» і закладено до проекту МКЯ на «Касдент, настойка по 100 мл у флаконах (банках)», а також застосовано з метою якісної ідентифікації фітозасобів під час зберігання.